

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ 2026

МАТЕРІАЛИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

- ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
- ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
- ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
- КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
- НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА"
- ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN, POLAND
- VILNIUS GEDIMINAS TECHNICAL UNIVERSITY, VILNIUS, LITHUANIA
- JAGIELLONIAN UNIVERSITY, KRAKOW, POLAND
- ХЕРСОНСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
- KHARKIV IT CLUSTER
- ГО "ПРОГРЕСИЛЬНІ"

22-24
КВІТНЯ
2026

ТОМ

3

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN, POLAND
VILNIUS GEDIMINAS TECHNICAL UNIVERSITY, VILNIUS, LITHUANIA
JAGIELLONIAN UNIVERSITY, KRAKOW, POLAND
ХЕРСОНСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
KHARKIV IT CLUSTER
ГО «ПРОГРЕСИЛЬНІ», УКРАЇНА

СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ 2026

МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної науково-практичної конференції
22 – 24 квітня 2026 року

У трьох томах
ТОМ 3

УДК 001.83+330.3(477)
С38

Синергія науки і бізнесу 2026: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (ХНТУ, 22–24 квітня 2026 року) у 3-х т. ; Т. 3 / за ред. О.В. Чепелюк. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. – 440 с.

Synergy of Science and Business 2026 : proceedings of the III International scientific-practical conference (KNTU, 22–24 april 2026) in 3 vols. ; Vol. 3 / edited by O. V. Chepelyuk. – Lviv-Torun: Liha-Pres, 2026. – 440 p.

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ 2026», том 1, яка проходила 22–24 квітня 2026 року на базі Херсонського національного технічного університету.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою ХНТУ Протокол № 2
від 11.06. 2026

Автори опублікованих тез несуть повну відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них та за всі інші відомості.

ISBN 978-966-397-624-2
ISBN 978-966-397-627-3 (Т3)
<https://doi.org/10.36059/978-966-397-624-2>

УДК 001.83+330.3(477)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова конференції:

ЧЕПЕЛЮК Олена Валеріївна – ректор Херсонського національного технічного університету, доктор технічних наук, професор, Лауреат національної премії України імені Бориса Патона, м. Херсон, Україна.

Співголови конференції:

ПРОКУДІН Олександр Сергійович – голова Херсонської обласної військової адміністрації, кандидат юридичних наук, м. Херсон, Україна;

ГРЕШТА Віктор Леонідович – ректор Національного університету «Запорізька політехніка», кандидат технічних наук, професор, Голова Асоціації Азово-Чорноморських університетів України, м. Запоріжжя, Україна;

КИРИЛОВ Юрій Євгенович – ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, м. Херсон, Україна;

ГУССВ Віктор Миколайович – ректор Херсонської державної морської академії, кандидат технічних наук, професор, м. Херсон, Україна;

ОСТАПЕНКО Наталія Валентинівна – в.о. ректора Київського національного університету технологій та дизайну, доктор технічних наук, професор, м. Київ, Україна;

МАТЮХ Сергій Анатолійович – ректор Хмельницького національного університету, кандидат економічних наук, доцент, м. Хмельницький, Україна;

ДОБРОВОЛЬСЬКІ Радослав – ректор Університету ім. Марії Склодовської-Кюрі, доктор наук, професор, м. Люблін, Польща;

ОСТРОУМОВА Вікторія Володимирівна – президент Херсонської Торгово-промислової палати, кандидат економічних наук, м. Херсон, Україна

Члени оргкомітету конференції:

ДАВІДАВІЧЕНЕ Віда – професор, доктор наук, декан факультету менеджменту бізнесу, Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса, м. Вільнюс, Литва;

ПАСТУШАК Збігнєв – професор, доктор наук, проректор з розвитку та співпраці з бізнесом, Університет Марії Кюрі-Склодовської, Люблін, Польща;

ШУМАКАРІС Пауліус – доктор наук, доцент, віце-декан з наукової роботи факультету менеджменту бізнесу, Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса, м. Вільнюс, Литва;

АРТЕМЕНКО Марія Павлівна – кандидат технічних наук, доцент, перший проректор Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

БЕРЕГОВА Галина Дмитрівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри загальноосвітніх гуманітарних та природничих дисциплін Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

БЛИК Анна Анатоліївна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету, член Спільки театральних діячів України, член Національної Спільки журналістів України, член Наукового товариства імені Шевченка, м. Херсон, Україна;

ГРИГОРОВА Анжела Анатоліївна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри комп'ютерних систем та мереж Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ДМИТРІЄВ Дмитро Олексійович – доктор технічних наук, професор кафедри автоматизації, робототехніки і мехатроніки Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ДУДНИК Олена Василівна – кандидат економічних наук, доцент, керівник освітнього відділу Громадської спілки “Харківський кластер інформаційних технологій” (Kharkiv IT Cluster), м. Харків, Україна;

ЄВТУШЕНКО Валентина Вікторівна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри товарознавства, стандартизації та сертифікації Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ЗАХАРКЕВИЧ Оксана Василівна – доктор технічних наук, професор, начальник Науково-дослідної частини, Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна;

ЗАХАРЧЕНКО Раїса Миколаївна – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри програмних засобів і технологій Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ЗЕРКАЛЬ Анастасія Вікторівна - доктор економічних наук, професор, директор Навчального центру “Освіта для бізнесу та кар’єри”, професор кафедри маркетингу та логістики Національного університету "Запорізька політехніка", м. Запоріжжя, Україна;

КАРПЕНКО Андрій Володимирович - доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та митної справи Національного університету "Запорізька політехніка", м. Запоріжжя, Україна;

ЛУБ’ЯНИЙ Павло Вікторович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

МОІСЕЄНКО Світлана Вікторівна – кандидат технічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри інформатики і комп’ютерних наук Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

НАБОКА Руслан Миколайович – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ПАШКЕВИЧ Калина Левіанівна – доктор технічних наук, професор, член Національної Спілки художників України, член Спілки дизайнерів України, декан факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну, м. Київ, Україна;

ПОЛІСТАЄВА Ганна Норайрівна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

САЛЄБА Людмила Володимирівна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри хімічних технологій, експертизи та безпеки харчової продукції Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

СЄЛІВЕРСТОВ Ігор Анатолійович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри автоматизації, робототехніки і мехатроніки Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна

СІДЕЛЬНИКОВА Лариса Петрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, Заслужений працівник освіти України, м. Херсон, Україна;

СТОЯНОВА Ольга Вікторівна – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри харчових технологій Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ФІЛППОВА Вікторія Дмитрівна – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ШАНДОВА Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна.

ШЕЛЕСТ Євгенія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри HR-інжинірингу у бізнес-економіці Хмельницького національного університету та координаторка з організаційного розвитку "Фандрайзингу" ГО "Прогресильні", м. Хмельницький, Україна.

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Члени наукового комітету конференції:

АСАКЯВИЧУТЕ Вайда - доктор наук, професор, декан факультету креативних індустрій, Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса, м. Вільнюс, Литва;

ВЕСТЕРТЕ Юрга – доктор наук, доцент, доцент кафедри менеджменту факультету менеджменту бізнесу, Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса, м. Вільнюс, Литва;

ДАВІДАВІЧЮС Сигітас – доктор наук, доцент, доцент кафедри менеджменту факультету менеджменту бізнесу, Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса, м. Вільнюс, Литва;

ГРУЖЕЦКІ Веслав – доктор наук, професор, проректор з науки та міжнародного співробітництва Університету ім. Марії Склодовської-Кюрі, м. Люблін, Польща;

ЗЕЛЕНІН Всеволод Володимирович – кандидат психологічних наук, психолог, науковець, професор кафедри психології факультету психології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна;

ЛЄЩИНСЬКИЙ Роберт - доктор педагогічних наук, заступник декана з навчальної роботи факультету креативних індустрій, Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса, м. Вільнюс, Литва;

МАКДЕНІЕЛ Гері – професор, університет WSB Merito University, м. Варшава, Польща;

МЕЛЬНИК Інна Василівна – доктор хімічних наук, старший науковий співробітник Інституту геотехніки Словацької Академії наук, м. Кошице, Словацька Республіка;

ОЗТУНА Хачі Якуп – професор кафедри графічного дизайну, факультет образотворчих мистецтв, Університет Докуз Ейлюль (Dokuz Eylul University), м. Ізмір, Туреччина;

ОЛЬХОВСЬКИЙ Якуб – доктор політичних наук, науковий співробітник Інституту наук про політику та адміністрування/Центру європейських компетенцій Факультету

політології та журналістики, Університет Марії Кюрі-Склодовської (UMCS), м. Люблін, Республіка Польща;

ШКЛЬ Стефан Вольфганг – доктор технічних наук, професор, Університет Бундесвера Мюнхен, Нойбіберг, Німеччина;

РІГОС Кармен Імба – професор факультету образотворчого мистецтва Національного університету мистецтв, м. Буенос-Айрес, Аргентина;

ФРАНКОВИЧ Марек – професор Ягелонського університету, м. Краків, Польща;

БАЛІН Володимир Анатолійович – Віце-президент Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України (АсМАП);

БЕНЬ Андрій Павлович – кандидат технічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонської державної морської академії, м. Херсон, Україна;

ВАСИЛЬЄВА Олена Олексіївна - доктор економічних наук, професор, декан факультету бізнес-технологій та економіки Національного університету "Запорізька політехніка", м. Запоріжжя, Україна

ГАЛАВСЬКА Людмила Євгеніївна – доктор технічних наук, професор, начальник науково-дослідної частини Київського національного університету технологій та дизайну, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона 2022 року, м. Київ, Україна;

ГАНУЩАК-ЄФІМЕНКО Людмила Михайлівна - доктор економічних наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності Київського національного університету технологій та дизайну, м. Київ, Україна;

ГУДЗЬ Петро Васильович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічних досліджень Академії Куявсько-Поморської, м. Бидгощ, Польща; професор кафедри менеджменту Національного університету "Запорізька політехніка", м. Запоріжжя, Україна;

ІВАНЧЕНКО Андрій Володимирович – кандидат наук з державного управління, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, соціально-економічного розвитку та молодіжної політики Національного університету «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя, Україна

ІВАНЧЕНКОВА Лариса Володимирівна – доктор економічних наук, професор, ректор Одеського національного технологічного університету, м. Одеса, Україна;

КОСІВ Василь Михайлович – доктор мистецтвознавства, ректор Львівської національної академії мистецтв, м. Львів, Україна;

КУЛИКОВСЬКИЙ Руслан Анатолійович - кандидат технічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та питань перспектив розвитку Національного університету «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя, Україна;

КЮНЦІЛ Романа Василівна – доктор мистецтвознавства, в.о. професора кафедри архітектури Львівського національного університету природокористування, м. Львів, Україна;

ЛАВРЕНКО Сергій Олегович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, м. Херсон, Україна;

ЛОПАТОВСЬКИЙ Віктор Григорович – кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, Україна;

ПАСІЧНИЙ Василь Миколайович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри технології м'яса і м'ясних продуктів Національного університету харчових технологій, м. Київ, Україна;

СЕМЕШКО Ольга Яківна – доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Херсонського національного технічного університету, Лауреат національної премії України імені Бориса Патона, м. Херсон, Україна;

СИНЮК Олег Миколайович – доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, Україн

СОБОЛЄВ Олександр Валерійович – професор, кандидат мистецтвознавства, ректор Харківської державної академії дизайну і мистецтв, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, член Спілки дизайнерів України, заступник керівника Східного науково-мистецького центру Національної академії мистецтв України, м. Харків, Україна;

ФАЛЬКО Наталя Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент, ректор Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь, Україна;

ХАДЖИНОВА Олена Вікторівна – доктор економічних наук, професор, ректор ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Маріуполь, Україна;

ЧИГИРИНЕЦЬ Олена Едуардівна – доктор технічних наук, професор, академік Академії Вищої Школи України, заступник з наукової роботи завідувача кафедри фізичної хімії НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна;

ШЕРСТЮК Володимир Григорович – доктор технічних наук, професор, проректор з навчальної роботи Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ЯКОВЕЦЬ Інна Олександрівна - доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету, м. Черкаси, Україна;

Секретар конференції:

ТИМЧЕНКО Надія Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, вчений секретар Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна.

Загальна координація:

ПОНОМАРЕНКО Лариса Валентинівна – в.о. завідувача відділу з навчально-наукової роботи і міжнародної діяльності Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна.

ЧЕПУРОВА Оксана Олексіївна – провідний фахівець відділу з навчально-наукової роботи і міжнародної діяльності Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ЧЕПЕЛЮК Олена Валеріївна – ректор Херсонського національного технічного університету, доктор технічних наук, професор, Лауреат національної премії України імені Бориса Патона, м. Херсон, Україна;

БЕНЬ Андрій Павлович – кандидат технічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонської державної морської академії, м. Херсон, Україна;

БЕРЕГОВА Галина Дмитрівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри загальноосвітніх гуманітарних та природничих дисциплін Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

БЛИК Анна Анатоліївна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету, член Спілки театральних діячів України, член Національної Спілки журналістів України, член Наукового товариства імені Шевченка, м. Херсон, Україна;

ГРИГОРОВА Анжела Анатоліївна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри комп'ютерних систем та мереж Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ЄВТУШЕНКО Валентина Вікторівна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри товарознавства, стандартизації та сертифікації Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ЗАХАРЧЕНКО Раїса Миколаївна – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри програмних засобів і технологій Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ЗЕРКАЛЬ Анастасія Вікторівна - доктор економічних наук, професор, директор Навчального центру “Освіта для бізнесу та кар’єри”, професор кафедри маркетингу та логістики Національного університету "Запорізька політехніка", м. Запоріжжя, Україна;

КУРАК Владислав Володимирович - кандидат технічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри енергетики, електротехніки і фізики Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ЛАВРЕНКО Сергій Олегович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, м. Херсон, Україна;

ЛУБ’ЯНИЙ Павло Вікторович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

МОІСЕЄНКО Світлана Вікторівна – кандидат технічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри інформатики і комп’ютерних наук Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

НАБОКА Руслан Миколайович – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ПОЛІСТАЄВА Ганна Норайрівна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

САЛЄБА Людмила Володимирівна – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри хімічних технологій, експертизи та безпеки харчової продукції Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

СЄЛІВЕРСТОВ Ігор Анатолійович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри автоматизації, робототехніки і мехатроніки Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

СІДЕЛЬНИКОВА Лариса Петрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, Заслужений працівник освіти України, м. Херсон, Україна;

ФІЛІПОВА Вікторія Дмитрівна – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна;

ШАНДОВА Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки Херсонського національного технічного університету, м. Херсон, Україна.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ	24
СЕКЦІЯ № 8. Аграрний сектор економіки України – виклики та перспективи розвитку	
<i>BAKUMENKO Olha, DATSKO Oksana, Chenghao Du</i> RESISTANCE OF WHEAT VARIETIES TO LEAD POLLUTION: EXPERIMENTAL STUDIES AND GWAS ANALYSIS	26
<i>DIDENKO Nataliia</i> THE INTEGRATION OF UKRAINIAN AGRICULTURAL SCIENCE INTO THE EUROPEAN RESEARCH AREA IN THE CONTEXT OF SOIL CONSERVATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGIES	29
<i>SOLOKHA M., MELNYK O.</i> DETECTION OF WAR-RELATED IMPACTS IN UKRAINIAN AGRICULTURAL LANDSCAPES USING VERY HIGH-RESOLUTION SATELLITE IMAGERY	32
<i>АЛМАШОВА Вікторія</i> АГРОЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ БОБОВИХ КУЛЬТУР НА ПІВДНІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА	35
<i>БОЙКО Микола</i> АДАПТАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС У КОНТЕКСТІ «ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ»	39
<i>ВАХНОВСЬКА Наталія</i> ESG-ФІНАНСУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МАСШТАБУВАННЯ ЦИРКУЛЯРНОГО АГРОБІЗНЕСУ	41
<i>ВОРОНА Павло</i> НОВІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ	43
<i>ВУЙЧЕНКО Марина, МАР'ЯШ Станіслав</i> РИЗИК-ОРІЄНТОВАНЕ УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	46

ДЕНИСЕНКО Ірина

ОЦІНКА СПІВВІДНОШЕННЯ ВТРАТ ВАРТІСНИХ ПОКАЗНИКІВ І
ЕКОСИСТЕМНИХ ПОСЛУГ У СИСТЕМІ БАЗОВИХ ЗБИТКІВ ЗЕМЕЛЬНИХ
РЕСУРСІВ

.....49

ЖУЙКОВ Олександр, ЖУЙКОВ Терентій

ЗАЛЕЖНІСТЬ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ВРОЖАЮ
ВИСОКООЛЕЇНОВИХ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКА ВІД РІВНЯ БІОЛОГІЗАЦІЇ
ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУЛЬТУРИ

.....53

КОЛОМІЄЦЬ Михайло

СТРАТЕГІЧНА РОЛЬ ГОРОХУ У ВІДНОВЛЕННІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ТА ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

..... 57

КРУПІЦА Дмитро

ВРАХУВАННЯ ВПЛИВУ ВОЄННИХ ДІЙ НА НОРМАТИВНУ ГРОШОВУ
ОЦІНКУ ЗЕМЕЛЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

.....60

МЕЛЬНИК Валентина, МЕЛЬНИК Вікторія, ЛІСЕЦЬКИЙ Віталій

ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ РЕМОНТНО-ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК
СКЛАДОВОЇ ЦИРКУЛЯРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ АГРАРНИХ БІЗНЕС-
ЕКОСИСТЕМ ...

..... 63

МРИНСЬКИЙ Іван

АЛЬТЕРНАТИВНІ ПЛОДОВІ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

.....67

НАУМОВ Даниїл

ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ
СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

.....71

НІЦЕНКО Віталій, ГУРСЬКИЙ Андрій, НАРИТНИК Петро

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЕРЕХОДУ АГРАРНОГО
СЕКТОРУ НА ЗАСАДАХ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

.....74

ПАСТУШЕНКО Сергій, СКЛЯР Олександр

ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ АГРАРНОГО
СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ОСВІТНІЙ АСПЕКТ

.....77

СЕРБІНОВ Андрій, ЛАВРЕНКО Сергій

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ У ЗАКРИТОМУ ҐРУНТІ

.....81

<i>СПИЧАК Ю.І., ДАЦЬКО О.М., ЯЦЕНКО В.М.</i> ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТІВ ВАЖКИМИ МЕТАЛАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ВПЛИВУ: РИЗИКИ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	84
<i>ФЕСІК Ксенія, ЛАВРЕНКО Сергій</i> БІОЛОГІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТАНТНОЇ МАЛИНИ	90
<i>ЧЕРНИШОВ Ігор</i> БЕЗВІДХОДНЕ ВИРОБНИЦТВО ГРИБІВ ГЛИВА В ПРИСАДИБНИХ І ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ	94
<i>ШАТКОВСЬКИЙ Андрій</i> СТАН, ІНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА ГАЛУЗІ МЕЛІОРАЦІЇ ТА ЇЇ НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	96
<i>ШЕПЕЛЬ Андрій</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ВИРОЩУВАННЯ СОРТІВ ПРОСА ЗАЛЕЖНО ВІД ФОНІВ ЖИВЛЕННЯ	99
<i>ШКОЛЬНИЙ Олександр</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНА ПІДТРИМКА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГЕНЕРАТИВНОГО САДІВНИЦТВА	101
СЕКЦІЯ № 9. Інноваційні технології легкої, харчової та хімічної промисловості та торгівля: від продукту до ринку	
<i>CAZAC Viorica, CÎRJA Jana, URSU Elena</i> ANALYSIS OF TEXTILE WASTE MANAGEMENT MODELS	99
<i>ELNASHAAR ElSayed Ahmed, ELSAWI Ahmed, ABDELHAMED Esraa M., BADAWY Abd elrahman R.</i> POLYESTER FIBERS: MODIFICATIONS AND NANOCOMPOSITES AS THE BASIS OF NEW-GENERATION FUNCTIONAL TEXTILE MATERIALS	104
<i>ELNASHAR El Sayed Ahmed, EL-GARIYAH Karima I., ELYAMANY Haya E, MOSTAFA Ramez Glal</i> COMPARATIVE ASSESSMENT OF THERMAL STABILITY AND PERFORMANCE CHARACTERISTICS OF DIFFERENT TYPES OF TEXTILE FIBER	109

<i>HARANINA Olha, VOROBIOV Kyryl</i> TECHNOLOGIES OF FINISHING MEDICAL TEXTILE IN UKRAINE: STATUS, STANDARDS AND PROSPECTS OF IMPORT SUBSTITUTION	114
<i>KALINSKY E., LEVCHENKO D.</i> COMPUTER VISION-BASED QUALITY ASSESSMENT OF NATURAL FIBER RAW MATERIALS FOR FOOD AND TEXTILE INDUSTRY APPLICATIONS	117
<i>OSIIEVSKA V.V., BABAK V.V.</i> THE ASSORTMENT OF WINES IN THE GOODWINE CHAIN UNDER COMPETITIVE CONDITIONS	120
<i>OSIIEVSKA V.V., KOZIK I.O.</i> THE COSMETIC PRODUCTS MARKET IN UKRAINE	123
<i>PARASKA Olga, NEHORUI Vita</i> PHYSICO-CHEMICAL FACTORS OF SHAMPOO FOAM STABILITY IN THE CONTEXT OF DEVELOPING SUSTAINABLE COSMETIC PRODUCTS	126
<i>ROSHKA Viktoriia, POPOVYCH Tetiana</i> MODERN TECHNOLOGIES FOR THE RESTORATION OF SOILS CONTAMINATED WITH PETROLEUM PRODUCTS AND CHEMICAL COMPONENTS OF EXPLOSIVE SUBSTANCES	130
<i>SEMESHKO O., KOVALENKO O., KYSHKAROVA V., MELNYK I.</i> GRAPEVINE WOOD-DERIVED BIOCHAR AS A SUSTAINABLE ADSORBENT FOR PHARMACEUTICAL REMOVAL FROM WATER	133
<i>SOKOLSKY G., KOVINCHUK I., LAZZARA G., MAČEK KRZMANC M., RAGULYA A.</i> HALLOYSITE NANOTUBE BASED NANOREACTORS FOR WATER SPLITTING AND HYDROGEN EVOLUTION REACTION	136
<i>АНДРСЄВА Олена, БОНДАРЕЦЬ Анастасія, ЛЕБІДЬ Дем'ян</i> ПРОЄКТУВАННЯ ОДЯГУ-ПАЛІНДРОМУ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТАЛОГО ДИЗАЙНУ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО СПОЖИВАННЯ	138
<i>БАБИЧ Антоніна, ОБЕЛЕЦЬ Анастасія</i> РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ ЖІНОЧОГО АСОРТИМЕНТУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ АПСАЙКЛІНГУ	141
<i>БАБИЧ Антоніна, ХОРОЛОВА Марія</i> СТИЛЬ МІНІМАЛІЗМ В АКСЕСУАРАХ ІНДУСТРІЇ МОДИ	144

<i>БАБИЧ Антоніна, ВЕЛІТЧЕНКО Світлана</i> ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ВЗУТТЯ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НА ОСНОВІ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	147
<i>БЛАГОДИР Олександр</i> СТВОРЕННЯ ПРОГРАМНИХ РІШЕНЬ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ МАТЕРІАЛІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	150
<i>БОДНАР Олег, ЯКОВЕНКО Тетяна, ВАЛЬКО Микола</i> СУХІ ОВОЧЕВІ СУМІШІ – ЗРУЧНЕ ДОПОВНЕННЯ ДО СТРАВ	153
<i>БОЙКО Г.А., ЄВТУШЕНКО А.В., СЛУЧИНСЬКИЙ Є.О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЛУБ'НОЇ СИРОВИНИ В ЕКОЛОГІЧНИХ ТОВАРАХ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	157
<i>БОЙКО Г.А., МЕРЕЖКО Н.В., ОМАРОВА Є.А.</i> ТОВАРОЗНАВЧА ОЦІНКА ЯКОСТІ ТЕКСТИЛЬНОГО ВЗУТТЯ З МОДИФІКОВАНОГО КОНОПЛЯНОГО ВОЛОКНА	159
<i>ВОДЗІНСЬКА Оксана, СТЕПАНЕЦЬ Віталіна</i> ЗАСТОСУВАННЯ 3D-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПРОЄКТУВАННЯ ОДЯГУ	162
<i>ВЯЗОВИК Віталій, СТОЛЯРЕНКО Геннадій</i> ОЗОННИЙ МЕТОД СИНТЕЗУ КИСНЕВМІСНИХ РАДИКАЛІВ ДЛЯ АБСОРБЦІЙНОГО ОЧИЩЕННЯ ГАЗІВ ВІД ОКСИДІВ АЗОТУ	165
<i>ГАЛЬЧЕНКО Юлія, МОКРОУСОВА Олена</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВІДХОДІВ У ВИРОБНИЦТВІ НАТУРАЛЬНОЇ ШКІРИ	170
<i>ГИЧ Ольга, МИХАЛИК Анастасія</i> АНАЛІЗ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ІЗ ВТОРИННОЇ СИРОВИНИ	173
<i>ГИЧ Ольга</i> ОГЛЯД ІННОВАЦІЙНОГО ТЕКСТИЛЮ ДЛЯ ОБОРОННОЇ СФЕРИ	176
<i>ГОРЄЛКОВ Д.В., ЧЕРВОНИЙ В.М., ГОРЄЛКОВА О.С.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ СТАЛОГО ВИРОБНИЦТВА В М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	180

<i>ДОМБРОВСЬКА Оксана</i> ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРОЄКТУВАННЯ ОДЯГУ	183
<i>ДУБ Володимир, Ігор ЛЕБЕДИНЕЦЬ, Дмитро ДМИТРЕВСЬКИЙ</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ РІЗУЧОГО МЕХАНІЗМУ КУТЕРА	186
<i>ЄВТУШЕНКО Валентина, РАСТОРГУЄВА Марія</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОЄКТУВАННЯ ПРЯЖІ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕЦИКЛЬОВАНИХ ВОЛОКОН В УКРАЇНІ	189
<i>ЗАВАЛЬНИЦЬКА Ірина</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ У СИСТЕМІ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	192
<i>ЗАЙЦЕВА Мілена, ЛАДИЧЕНКО Катерина</i> ТРЕНДИ ОН-ЛАЙН МАРКЕТИНГУ РОЗДРІБНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ	194
<i>ЗУБКОВА Катерина, СТОЯНОВА Ольга, ЄВТУШЕНКО Іван</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ КОНСЕРВІВ ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ	198
<i>КАРНАУШЕНКО Алла</i> ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ НА ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧА В ПРОЦЕСІ ПРОДАЖУ ТОВАРІВ	201
<i>КАРПАН Віктор, МОКРОУСОВА Олена</i> ТЕНДЕНЦІЇ ЗАМІНИ ХРОМОВОГО ДУБЛЕННЯ РОСЛИННИМ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА НАТУРАЛЬНОЇ ШКІРИ	204
<i>КОВАЛЬ Мирослава</i> РОЗРАХУНОК ЕКОНОМІЇ ВИТРАТ БАРВНИКА ПРЯМОГО СИНЬОГО DIRECT V2RL В ТЕХНОЛОГІЇ ФАРБУВАННЯ БАВОВНЯНОЇ ТКАНИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ КОНЦЕНТРОВАНОЇ СТИЧНОЇ ВОДИ	207
<i>КУЗЬМІНА Тетяна, БЕРЕЗОВСЬКИЙ Юрій, ЄДИНОВИЧ Михайло</i> НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИГОТОВЛЕННЯ НАТУРАЛЬНОГО ГЕОТЕКСТИЛЮ	210
<i>МАМАЙ Ольга, КУЗЬМІНА Тетяна, ПОНОМАРЬОВА Олена</i> ДОСЛІДЖЕННЯ СПОСОБІВ ОЧИЩЕННЯ ВИНОГРАДНОГО СПИРТУ- СИРЦЮ	213

<i>МАМРЕНКО Олександр, ЧИГИРИНЕЦЬ Олена</i> ЗЕЛЕНІ ІНГІБІТОРИ СІРКОВОДНЕВОЇ КОРОЗІЇ	216
<i>МИКИТЕЙ Аліна, ЛОЗОВЕНКО Світлана, БІЛОЦЬКА Лариса, ХАРЧЕНКО Юлія</i> ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ПРОЄКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНОГО ОДЯГУ З ЕТНІЧНИМ ДЕКОРОМ ТА ЕЛЕМЕНТАМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ	220
<i>НОВІКОВА Наталя, ФЕРЕНС Анна</i> РОЗРОБКА РЕЦЕПТУРНОГО СКЛАДУ ВЕГАНСЬКИХ БЕЗГЛЮТЕНОВИХ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ	224
<i>ОБЕЛЕЦЬ Анастасія, БАБИЧ Антоніна</i> РОЗРОБКА ТА ВИГОТОВЛЕННЯ ВЗУТТЯ ЖІНОЧОГО АСОРТИМЕНТУ З ВИРОБНИЧИХ ВІДХОДІВ	228
<i>ПАСІЧНИЙ Василь</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ФОРМУВАННІ ХАРАКТЕРИСТИК ФАРШЕВИХ СИСТЕМ НА ОСНОВІ М'ЯСА ПТИЦІ ТА ГІДРОБІОНТІВ	231
<i>РАЦУК Марія, ЮРОВА Тетяна, СОНІЧЕВА Соломія Олександра</i> ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННИХ КЛІТКОВИН ДЛЯ ЗБАГАЧЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	234
<i>САЛЄБА Людмила, РИМСЬКИЙ Андрій</i> РОЗРОБКА ГІПОАЛЕРГЕННОЇ ФАРБИ ДЛЯ ВОЛОССЯ	238
<i>САЛЄБА Людмила, СЕМЕШКО Ольга, КОНОФОЛЬСЬКА Олександра</i> АНАЛІЗ ІНГРЕДІЄНТІВ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ШАМПУНІВ ПРОТИ ЛУПИ	241
<i>СЕМЕНЧЕНКО Оксана, ЄВТУШЕНКО Валентина, ДОЦЕНКО Артем</i> ХАРЧОВІ ДОБАВКИ: РЕГУЛЮВАННЯ, БЕЗПЕЧНІСТЬ ТА МАРКУВАННЯ	244
<i>СЕМЕНЧЕНКО Оксана, САРІБСЬКОВА Юлія, БЕЗПАЛЬЧЕНКО Віолета</i> ПОЛІМЕРНЕ ПАКУВАННЯ ДЛЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН, БЕЗПЕЧНІСТЬ, НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ	248
<i>ТИМЧЕНКО Надія, ЄВТУШЕНКО Валентина</i> «ЗЕЛЕНА» ЛОГІСТИКА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗДРІБНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	250

ТИМЧЕНКО Надія

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

.....253

ХОМЕНКО Євген

ІННОВАЦІЙНІ ТЕКСТИЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЕЛЕМЕНТІВ БРОНЕЗАХИСТУ

.....255

ЮРОВА Тетяна, РАЦУК Марія, ШАЛЕВА Вероніка

ВИКОРИСТАННЯ ЕКСТРАКТУ ШАВЛІЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРИ СТВОРЕННІ
ТОНІЗУЮЧИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

.....257

СЕКЦІЯ № 10. Трансформація освіти в епоху змін

Ramunė BARANAUSKAITĖ-SLEPOVĖ

VISUAL COMMUNICATION AS A TOOL TO POPULARISE SCIENCE: CASE OF
LITHUANIAN POPULAR SCIENCE MAGAZINES

.....261

BOUMEESTER Dr. Marc

THE ENDOSYMBIOTIC PEDAGOGY OF URGENCY

.....266

BURDUJAN Radu

THE EFFECTIVENESS OF AI CHATBOTS IN DEVELOPING EFL SKILLS

.....267

KOZII Olha

TRANSFORMATIONAL PROCESSES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

.....271

LEMBERSKYI Olesandr

THE ROLE AND IMPORTANCE OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE
TRANSFORMATION OF EDUCATION IN THE PERIOD OF CHANGE

.....274

LYSENKO Yelizaveta

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE ENGLISH LANGUAGE AND ITS
INFLUENCE ON THE UKRAINIAN LANGUAGE IN THE 21ST CENTURY

.....276

YAKUSHENKO Inna

INNOVATIONS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING

.....280

БАЛІЦЬКИЙ Назар, БАЛІЦЬКА Оксана

РОЗВИТОК ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

.....283

<i>БАРАБАШІ Вадим, ВАРНАВСЬКА Інна</i> СИНЕРГІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА: СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	285
<i>БЕРЕГОВА Галина</i> ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТРЕНДИ ТА ПРАГМАТИСТСЬКО-ІНСТРУМЕНТАЛІСТСЬКА КОНЦЕПЦІЯ: МЕТОДОЛОГІЧНА Й ЦІННІСНО-ПРАКТИЧНА СИНЕРГІЯ	288
<i>БОРОЗЕНЕЦЬ Наталія</i> МАТЕМАТИЧНИЙ АПАРАТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	291
<i>ДАНІК Наталія</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	294
<i>ДОРОХІН Андрій</i> МЕХАНІЗМИ ПАРТНЕРСТВА СТЕЙКХОЛДЕРІВ В ІННОВАЦІЙНОМУ КЛАСТЕРІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ДЛЯ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	296
<i>ЄФРЕМЕНКО Андрій ШУТЄЄВ, Ілля, БОНДАРЕНКО Роман</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ СПОРТИВНИХ ТРЕНЕРІВ: ПЕРЕТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ КОНТЕКСТІ	300
<i>ЖУКОВ Василь</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО- ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПРЕДМЕТІВ МИСТЕЦЬКОГО ЦИКЛУ	303
<i>ЗОЩАК Лілія</i> ПОДОЛАННЯ ЦИФРОВОГО БАР'ЄРУ - ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ДО МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ	306
<i>КИЯНОВСЬКИЙ Артем</i> КОГНІТИВНА СИМУЛЯЦІЯ ТА ЕФЕКТ «ІНШОГО РОЗУМУ»: ФЕНОМЕНИ, ВИЯВЛЕНІ В ПРАКТИЦІ ЛІЦЕЮ «ШКОЛА ГУМАНІТАРНОЇ ПРАЦІ»	307

<i>КОРНІЄНКО Олександр, ДОН Наталя, ПОГРЕБНЯК Ірина</i> ВИКОРИСТАННЯ ІМЕРСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ	311
<i>КУШНІР Оксана, РЕШЕТУХА Тетяна</i> ПРАКТИКООРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА ЖУРНАЛІСТІВ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД КАФЕДРИ ЖУРНАЛІСТИКИ ТНПУ ІМ. В. ГНАТЮКА	313
<i>ЛУЦЬКОВА Вікторія</i> ВІРТУАЛЬНА ДЕГУСТАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ СПОСІБ ВИВЧЕННЯ СЕНСОРНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	317
<i>МИХАЙЛОВА Ніна</i> ОСВІТА В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ: ВИКЛИКИ ТА АДАПТАЦІЯ	319
<i>МОМОТОК Олена</i> ПСИХОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ НАВЧАННЯ ОСІБ З ДОСВІДОМ ВИМУШЕНОГО ПЕРЕСЕЛЕННЯ	322
<i>МОРГУН Олена, ПАВЛІЧЕНКО Олег</i> СУЧАСНІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ВИКЛИКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІДОМОСТІ, КОМУНІКАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ ВЗАЄМОДІЙ	324
<i>ПИСАРЕВСЬКИЙ Микола, ЧЕРВОНИЙ Віталій, ГОРЕЛКОВ Дмитро</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ J2 «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА ТА КЕЙТЕРИНГ» У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА	327
<i>ПРЕДМЕСТНІКОВ Олег, ТІХОНОВ Анатолій</i> ГАРМОНІЗАЦІЯ СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ПРОФЕСІЙНИМИ СТАНДАРТАМИ: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ КОЛІЗІЙ ТА ШЛЯХІВ ЇХ ПОДОЛАННЯ	330
<i>ПРИХОДЬКО Олена</i> ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО КОМУНІКАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА	333

<i>РИЛОВА Ольга</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННИХ І ЦИФРОВИХ ВИКЛИКІВ: ЗМІНА ЗМІСТУ, СЕРЕДОВИЩА, РОЛІ ПЕДАГОГА ТА ДОСТУПУ ДО ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ	336
<i>СКОСАР Вячеслав</i> ТРИСУБСТАНЦІЙНА ДІЙСНІСТЬ	338
<i>СТЕКОВИЦЬКОВА Валентина, КУКІН Андрій</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ ПІД ВПЛИВОМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ПИТАННЯ АВТОРСТВА ТА КРЕАТИВНОСТІ	342
<i>ТУЛІН Кирило</i> ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	345
<i>УС Марина</i> МОНІТОРИНГ ПРОЦЕСІВ СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ВETERANІВ У МЕЖАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ЕКОСИСТЕМИ: КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД	348
<i>ФРОЛОВА Маргарита</i> ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ	351
<i>ХАРЛАМОВ Михайло</i> ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	353
<i>ЧАБАНЕНКО Юлія, БІЛОШЕНКО Олена</i> DATA-DRIVEN ОСВІТА У ПІДГОТОВЦІ ПРАВНИКІВ: ІНТЕГРАЦІЯ АНАЛІТИКИ ДАНИХ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	356
<i>ЧУБ Оксана</i> ПАРТНЕРСТВО З РОБОТОДАВЦЯМИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО МАРКЕТИНГУ	359
<i>ЮЗБАШЕВА Галина</i> ФАСИЛІТАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ Є НЕВІД'ЄМНОЮ ЧАСТИНОЮ ВИМОГ ХХІ СТОЛІТТЯ	362

ЯНИЦЬКА Леся, ПОСТЕРНАК Наталія

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ МОЛЕКУЛЯРНОЇ БІОЛОГІЇ ІЗ
ЗАСТОСУВАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

.....366

**СЕКЦІЯ № 11. Технологічна трансформація бізнес-екосистем: інженерні
рішення, цифровізація та стійкий розвиток**

.....
HRUSHKO Svitlana, KULYKOVSKA Nataliia, TIMENKO Artur

INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION IN RECONFIGURABLE SYSTEMS:
ENGINEERING SOLUTIONS FOR BUSINESS ENVIRONMENTS

.....370

БЕРІДЗЕ Тетяна, БУГРА Аліна, ЛОХМАН Михайло

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГУ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДО СПЕЦИФІКИ ГІРНИЧОРУДНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ

.....372

БІЛОРУСОВ Сергій

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ, ЯК БАЗОВИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ
ПУБЛІЧНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ НА РІВНІ РЕГІОНУ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАД ХЕРСОНЩИНИ

.....376

БОНДАРЕНКО Олексій

ДОСВІД СПІВПРАЦІ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» ІЗ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ

.....379

БОРОЛІС Владислен, КАРПЕНКО Андрій

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ В ЕПОХУ АГЕНТНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ВІД
ВИКОНАВЦЯ ДО АРХІТЕКТОРА ОБМЕЖЕНЬ

.....382

ГОРБАНЬ Світлана, БІЛЕНКО Олена

НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМ В УКРАЇНІ

.....385

ГРУШКО Світлана, ЗЕЛЕНЬОВА Ірина, ГОЛУБ Тетяна

РЕКОНФІГУРОВАНІ АПАРАТНІ ПЛАТФОРМИ У ПОБУДОВІ СТАЛОЇ
ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ
ПРОДУКТИВНОСТІ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ

.....387

ДЕРГАЛЮК Богдан, ЖУКОВА Катерина

ІНТЕГРАЦІЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ПРОЦЕСИ
СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КОМПАНІЙ

.....390

<i>ДУШИЙН Богдан, ВАСИЛЬЄВА Олена</i> ЗМІНА ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МСБ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ	393
<i>ЗАЙКО Тетяна, СІЦИЛІЦІН Юрій</i> РОЗРОБКА DSL-ОРІЄНТОВАНОЇ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ПОБУДОВИ БІЗНЕС- СИСТЕМ НА ОСНОВІ KOTLIN ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНИМ ERP- РІШЕННЯМ	396
<i>ЗЕРКАЛЬ Анастасія, ПАВЛЕНКО Марія</i> РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ПАРТНЕРСЬКИХ ЕКОСИСТЕМ ПІДТРИМКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БІЗНЕС-РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ	400
<i>КАРПЕНКО Андрій, КАРПЕНКО Наталя, КАРПЕНКО Валерій</i> ІНСТРУМЕНТАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ QUADRUPLE HELIX В ІНСТИТУЦІЙНОМУ ДИЗАЙНІ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМ	403
<i>КОВАЛЬЧУК Дмитро, КУЛЕШОВА Світлана</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ПЕРЕВИРОБНИЦТВА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	407
<i>ЛИФАР Владислава, ГАРКУША Марина</i> ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА МАРКЕТИНГОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	410
<i>ПАВЛЕНКО Тетяна, ПАСІЧНА Тетяна</i> МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ІДЕЙ В МЕЖАХ МІСЬКИХ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ (НА ПРИКЛАДІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ПАРКІВ ТА СКВЕРІВ ЗАПОРІЖЖЯ)	413
<i>ПАВЛІШИНА Ніна</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	416
<i>РОПАЛО Денис</i> МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИТЕЙЛІ: СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЧЕРЕЗ ІННОВАЦІЇ	419
<i>СКРУПСЬКИЙ Степан</i> ВПЛИВ ІТ-БІЗНЕСУ НА РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: СПІВПРАЦЯ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ ТА АКАДЕМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	422

<i>ТРИУС Олександра, ПАВЛІШИНА Ніна</i> ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РИНОК ФОТОІНДУСТРІЇ	424
<i>ЧЕРНЕГА Ольга, КОПІШИНСЬКА Катерина</i> ОПТИМІЗАЦІЯ МАРШРУТІВ ДОСТАВКИ МЕДИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ: ПРИКЛАДИ ЛОГІСТИЧНИХ СТАРТАПІВ	427
<i>ЩЕРБАКОВ Сергій, ШИРОКОРАД Дмитро</i> БЛОКЧЕЙН-ВЕРИФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОСВІТИ ТА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	431
<i>ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО Наталія, МЕЛЬНИК Катерина</i> ВІ-ІНСТРУМЕНТИ ТА РОЛЬ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ДАНИХ У КОНТРОЛІ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТІВ	434
<i>ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО Наталія, ПОФАЛІТ Анастасія</i> ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ BEYOND BUDGETING ЧЕРЕЗ ХМАРНІ ERP-СИСТЕМИ	437

ЛІТЕРАТУРА

1. Аверчев О.В., Ковшакова Т.С. Вплив біостимуляторів та мікроелементів на фенологічні показники сортів гороху в умовах Півдня України. Таврійський науковий вісник. Херсон. 2022. № 123. С. 3–8. URL: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2022.123.1>
2. Перспективи розвитку аграрного сектора України в умовах кліматичних змін : аналіт. доп. / [В. М. Русан, Л. А. Жураковська, Я. А. Жаліло та ін.] ; за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2024. 47 с. <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2024.09> (Дата звернення 11.04.2026)
3. Статистичний щорічник України. Державна служба статистики України, 2023, © Вернер І. Є. (за редакцією), 2023, С. 383.

УДК 332.264:[332.64:355.01]

*Дмитро КРУПІЦА,
старший викладач кафедри
землеустрою, геодезії та кадастру
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон*

ВРАХУВАННЯ ВПЛИВУ ВОЄННИХ ДІЙ НА НОРМАТИВНУ ГРОШОВУ ОЦІНКУ ЗЕМЕЛЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Війна в Україні змінила не лише ландшафт нашої країни, а й правове поле земельних відносин. Одним із складних питань сьогодні є нормативна грошова оцінка (НГО) земель [1], які зазнали впливу бойових дій, окупації або засмічення вибухонебезпечними предметами. Оскільки НГО є базою для розрахунку орендної плати та земельного податку, її невідповідність реальному стану землі стає критичною проблемою для аграріїв та громад.

НГО за своєю суттю — це капіталізований рентний дохід. Вона розраховується виходячи з того, скільки прибутку може принести ділянка за умови її раціонального використання. Проте бойові дії вносять корективи, а саме: відбувається фізичне руйнування земель, зокрема з'являються вирви від снарядів, пошкоджуються меліоративні системи тощо. Також відбувається хімічне забруднення цих земель через потрапляння в ґрунт важких металів (свинець, кадмій тощо), залишків пального, продуктів вибуху та їх засмічення мінами, нерозірваними боєприпасами та уламками техніки.

За таких умов рентний дохід стає нульовим або від'ємним, проте за документами земля залишається високовартісною. Відбувається також

пошкодження підземних меліоративних систем та зрошувальних каналів, особливо на півдні нашої країни, де зрошення є одним з найважливіших чинників отримання сталого врожаю. Це перетворює зрошувані землі на зону ризикованого землеробства, але в документах НГО вони й надалі можуть значитися як «зрошувані», що штучно завищує їхню вартість у рази.

Наразі українське законодавство адаптувалося до таких реалій через низку змін до Податкового кодексу [2], яким запроваджено розрахунок мінімального податкового зобов'язання (МПЗ). А там де відбуваються бойові дії та окупація нараховувати та сплачувати земельний податок і орендну плату за ділянки не потрібно. Також, якщо ділянка розташована поза зоною активних бойових дій, але на ній виявлено вибухонебезпечні предмети, власник має право на звільнення від податку на період, поки земля вважається потенційно забрудненою.

При цьому для територій, які зазнали серйозного деградування, передбачена процедура консервації. Це автоматично припиняє нарахування плати.

За чинними документами, земля продовжує вважатися цінним ресурсом, генеруючи податкові зобов'язання для сільгоспвиробника. Проте в реальності замість доходу власник отримує збитки, а саме:

- витрати на рекультивацію, яка включає вирівнювання вирв, вивезення металобрухту;

- витрати на детоксикацію, яка потребує внесення специфічних добрив для зв'язування важких металів;

- втрату ринків, через неможливості отримати сертифікат «органічної» чи просто безпечної продукції тощо.

У той же час чинна Методика НГО (постанова КМУ №1147) напряду не містить коефіцієнта врахування руйнування від воєнних дій. І хоча оцінювачі та землевпорядники можуть використовувати інструменти коригування діючих локальних коефіцієнтів, що передбачені Методикою НГО, всі ці коефіцієнти не стосуються врахування впливу воєнних дій на такі землі.

Після закінчення бойових дій навряд чи залишаться адаптивні норми, які діють зараз, але які навіть нині потребують витрат часу та коштів на їх підтвердження. Тому постає питання: як розраховувати в повоєнний період НГО для земель, що зазнали впливу воєнних дій?

Одним із шляхів розв'язання цієї проблеми є використання «чорнобильського» досвіду. Україна вже має унікальний історичний досвід управління землями, що стали непридатними для використання внаслідок глобальної катастрофи. Йдеться про Чорнобильську зону відчуження та територію радіоактивного забруднення.

Для цих земель було впроваджено специфічний інструмент — коефіцієнт КмЗ, який враховує розташування громади в межах зон забруднення. Цей

коефіцієнт дозволив юридично закріпити зниження економічної цінності землі через зовнішній фактор (радіацію), незалежно від її природної родючості.

Порівнюючи характеристики впливу «впливу радіації» і «впливу війни» можна знайти між ними спільні риси, а саме: це тривалий термін виведення земель з обігу, неможливість отримання безпечної продукції та висока вартість рекультивації. Відмінності ж полягають у локальності мінного засмічення (точковий характер) порівняно з суцільним радіаційним фоном.

Ця методологія може послужити ідеальним лекалом для впровадження нового «воєнного» коефіцієнта. Держава може адаптувати існуючий механізм локальних коефіцієнтів, де замість ступеня радіації критерієм стане рівень воєнного пошкодження (забруднення мінами, фізична деградація, близькість до лінії фронту). Це дозволить швидко та юридично грамотно збалансувати інтереси держави, громад та землевласників.

Тому напрошується висновок про впровадження в повоєнний період «воєнного коефіцієнта» аналогічного до «чорнобильського».

Чинна Методика НГО (затв. Постановою №1147) потребує «воєнних» правок для автоматизації процесу, обґрунтування та затвердження яких потрібно починати вже зараз. У зв'язку з цим постає необхідність у наданні пропозицій для вирішення цих проблем в нормативно грошовій оцінці земель. Враховуючи проблеми, які виникають у використанні земель, що зазнали впливу військових дій необхідно застосувати зміни до Методики нормативно грошової оцінки земель, згідно з якими для громад, території яких попали під вплив бойових дій автоматично активує відповідний коефіцієнт - так званий коефіцієнт «військового впливу». Враховуючи наявність чотирьох локальних коефіцієнтів у методиці НГО, можна встановити його як Км5.

Для цього пропонується впровадити зони впливу воєнних дій та визначити розмір коефіцієнта.

1. Зона інтенсивних бойових дій та тривалої окупації - землі, які тимчасово виведені з обігу через неможливість швидкого відновлення. Фізичне відновлення таких земель іноді складніше і дорожче ніж нова купівля якісних земель, тоді Км5 пропонується на рівні 0,3.

2. Зона прифронтових територій (зони систематичних обстрілів) – земля, переорана вибухами. Прифронтові зони часто засіяні суббоєприпасами (касетні снаряди), які не розірвалися. Навіть після відсунення фронту ці ділянки залишаються фізично непридатними для використання. Потрібні колосальні кошти на засипання ровів та демонтаж бетону. Земля потребує постійного оперативного розмінування перед кожним циклом робіт (наприклад, перед посівною), що здорожує її експлуатацію вдвічі. Для такої зони пропонується Км5 застосовувати на рівні 0,5.

3. Зона деокупованих території "швидкого звільнення" - тут спостерігається менший рівень руйнування інфраструктури, але необхідне суцільне гуманітарне розмінування. При цьому існують приховані ризики:

суцільне **хаотичне мінування** (розтяжки, пастки), техногенне **переущільнення ґрунту** важкою технікою та локальні **хімічні забруднення** пально-мастильними матеріалами. Км5 пропонується на рівні 0,7.

4. Зона буферних територій - це землі, які формально не були полем бою, але через близькість до фронту не оброблялися, заросли бур'янами або самосійними деревами, що також знижує їхню вартість. У цьому випадку Км5 пропонується застосовувати на рівні 0,8.

Застосування такого коефіцієнта для земель, що підпали під вплив в таких зон, забезпечить справедливий розмір оподаткування та зменшить навантаження на виробника, який, у свою чергу, витратить заощаджені кошти на відновлення цих земель.

Таким чином, нормативна грошова оцінка земель, які постраждали від бойових дій, потребує системного перегляду на державному рівні, а саме: адаптації Методики нормативної грошової оцінки земель через впровадження воєнного коефіцієнта для таких земель за зразком «чорнобильського» Км3. Це має бути коефіцієнт, який би в післявоєнний період враховував вплив воєнних дій на земельні ділянки та застосовувався до всіх ділянок у зоні ураження без необхідності кожному власнику (сільгоспвиробнику) замовляти дорогу експертизу для підтвердження цього впливу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методика нормативної грошової оцінки земельних ділянок.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2021-%D0%BF#Text>

2. Податковий кодекс України (зокрема, зміни, внесені Законом № 3050-IX від 11.04.2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

УДК 631.3:62-192:004.89:330.15

Валентина МЕЛЬНИК,

к.е.н., доцент,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Вікторія МЕЛЬНИК,

к.с.-г.н., доцент,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Віталій ЛІСЕЦЬКИЙ,

к.т.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України